

بررسی و نقد اندیشه

((فرزند کمتر زندگی بهتر))

باتوجه به آیات و روایات

استاد راهنما:

ارزو اصغری نژاد

گرد اورندگان:

کلانتری، فاطمه، عبدالحی، لیلا، درگاهی، منظر، حمید پور، فاطمه، اسکندری، رقیه

چکیده

از نگاه جمعیت شناسان و جامعه شناسان یکی از مهمترین عوامل پیشرفت و توسعه ی جامعه ، عامل افزایش جمعیت است.نگاهی به کشورهای پیشرفته و در حال توسعه رابطه ی مستقیم پیشرفت جامعه با رشد جمعیت را نمودار می سازد. در قرآن کریم به موارد فراوانی از دعای پیامبران به درگاه خداوند برای طلب فرزند اشاره نموده است، مانند تقاضای فرزند از سوی حضرت زکریا علیه السلام به محضر حق تعالی. آیات و روایاتی وجود دارد که فزونی جمعیت مسلمانان را یک معیار مهم هم در دنیا و هم در آخرت قرار داده است. فرزندان در دنیا زینت، مایه ی استعانت، امداد، قدرت و مایه غلبه مومنان و در آخرت مایه ی مباهات پیامبر اسلام علیه السلام معرفی شده اند. ادله شش گانه بر رجحان کثرت اولاد دلالت دارد که عبارتند از: آیات، روایات، اجماع، عقل، سیره معصومان و سیره عقلا. بنابراین داشتن اولاد فراوان، مورد تاکید اسلام است و عقل نیز آن را تایید می نماید، این نشان می دهد که به فرزندآوری در دین ما از تمامی جهات پرداخته شده است. در هر حال آنچه به عنوان اصل و قاعده اولیه در متون روایی است، فرزندآوری و داشتن فرزندان متعدد و تکثیر است، در واقع با توجه به تعادل جمعیت، حفظ شاکله خانواده بر اساس حضور گرم فرزندان، توجه به قابلیت ها و استعدادهای نهفته آنها، برخورداری از امکانات تعلیم و تربیت شان و نیز توجه به مقابله با طرح های صهیونیستی در تکثیر زاد و ولد در مناطق یهودی نشین، رشد اندیشه ولایی و تفکر خاص علوی و حمایت از اصول و مبانی فقه جعفری و ترویج اندیشه انتظار و ظهور حق و حمایت از نهضت مهدوی، همه و همه موضوعاتی است که نباید مورد فراموشی قرار گیرند. (۲) البته ناگفته نماند روایاتی که به ازدیاد فرزند تشویق می کند، تنها نشان دهنده آن است که این کار یک کار پسندیده است نه واجب. در واقع دین مبین اسلام به گونه ای کلی زناشویی و فرزندآوری یکی از بحث هایی که در سال های اخیر در محافل علمی مطرح شده است، موضوع تعداد فرزندان و نقش آن در تربیت فرزندان است .

ادله شش گانه بر رجحان کثرت اولاد دلالت دارد که عبارتند از: آیات، روایات، اجماع، عقل، سیره معصومان و

سیره عقلا. بنابراین داشتن اولاد فراوان، مورد تاکید اسلام است و عقل نیز آن را تایید می نماید،

مقدمه

از نگاه جمعیت شناسان و جامعه شناسان یکی از مهمترین عوامل پیشرفت و توسعه ی جامعه ، عامل افزایش جمعیت است.نگاهی به کشورهای پیشرفته و در حال توسعه رابطه ی مستقیم پیشرفت جامعه با رشد جمعیت را نمودار می سازد. برای مثال کشور پیشرفته ای مثل آمریکا حدود ۳۰۰ میلیون نفر جمعیت دارد و یا برزیل حدود ۲۰۴ میلیون نفر و ژاپن حدود ۱۲۸ میلیون نفر جمعیت دارد. در حالیکه در مقابل کشورهای با جمعیت خیلی کم در واقع محکوم به زوال هستند و با کوچکترین زلزله ی سیاسی از بین می روند.اینها همه در حالی است که گفته می شود ایران ظرفیت و پتانسیل حدود ۱۵۰ میلیون نفر جمعیت و بلکه بیشتر را دارد.علمای اسلامی هم این ضرورت را به خوبی درک کرده و درخصوص آن هشدارهایی داده اند.از جمله ابراز نگرانیهای رهبر معظم انقلاب و دیدگاه آیت الله سبحانی که میفرمایند: بهترین کمک (برای تقویت جامعه ی اسلامی در مقابل کفار و دشمنان) (فرزند است و این شعار ضدقرآنی و باطل که «اولاد کمتر، زندگی بهتر» را ترک کنید...این شعار خلاف قرآن است .

نکته مشترک در آموزش های کلیه ادیان سفارش به ازدیاد پیروان و آوردن اولاد است. البته در دوران نزول ادیان با عنایت به تأثیر نیروی انسانی در درآمدزایی و دفاع از حریم خاندان و سرزمین، این سفارش کاملاً منطقی و معقول است.

بی‌تردید، آئین اسلام بلکه تمامی ادیان آسمانی، پیروان خود را به افزایش جمعیت با ایمان و شایسته، به اندازه‌ای که در توان آنان باشد، فرامی‌خواند. در قرآن آیات متعددی در مورد فرزند وجود دارد که از مجموع آنها چنین برداشت می‌شود که فرزندان، نعمت‌های الهی نزد والدین هستند و چون سایر نعمت‌های الهی، هم می‌توان با استفاده صحیح از آنها در مسیر تکامل و هدایت خود و آنها از ایشان بهره جست و هم می‌توان با عدم استفاده صحیح از آنها خود و آنها را به خاک مذلت نشاند. (۷)

کلید واژه ها: نقد، فرزند کمتر، زندگی بهتر، آیات، روایات

دلایل فرزند آوردن از منظر قران و روایات

منابع

- [1] .Maxwell J. W and Montgomery J. E. Social Pressure toward early parenthood. Family Coordinator 9691 Vol 81; p; 043- 443.
- [2] . parents emotional expressivity .
- [3] . لپ، ایگنیاس، روان شناسی عشق ورزیدن، ترجمه کاظم سامی و محمود ریاضی، ص ۱۷۴ - ۱۶۹.
- [4] .Argyle M. The Psychology of Happiness Routledge Taylor and Francis Group 1002 P: 82.
- [5] .مجلسی، بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۵؛ ج ۳۶، ص ۲۵۵.
- [6] .طبرسی، مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۷۱.
- [7] .مجلسی، بحارالانوار، ج ۴۲، ص ۲۸۵.
- [8] .الحر العاملی، وسایل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۳.
- [9] .محمدحسین فرجاد، آسیب شناسی اجتماعی ستیزه‌های خانواده و طلاق، ص ۱۴۳.
- [10] .Monahan. Is childlessness Related to Family Stability. American Sociological Review August 5591 p; 456 446.
- [11] .باقر ساروخانی، طلاق، پژوهشی در شناخت واقعیت و عوامل آن، ص ۶۷ - ۷۱.
- [12] . « [12] الولد کبد المؤمن»؛ مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۲).
- [13] . « [13] الولد الصالح ریحانة من ریحان الجنة»؛ (همان، ص ۱۱۳).
- [14] . « [14] قَبَلُوا اولادکم فَاِنَّ لکم بکلّ قبلةٍ دَرَجَةً فی الجنة»؛ (طبرسی، مکارم الاخلاق، ص ۲۲۰).
- [17] . [17] . قال رسول الله: « ان لكل شجرة ثمرة وثمره القلب الولد»؛ (کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۵۷).
- [18] . « [18] فتعلم انه منك و مضاف اليك»؛ (صحيفه سجاديّه، دعای ۲۵).

«[19] الولد الصالح ریحان من ریاحین الجنة»؛ (مجلسی،
بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۳۶۸).

پی نوشت ها

[۱] Maxwell J. W and Montgomery J. E. Social Pressure toward early parenthood. Family Coordinator .

9691 Vol 81; p; 043- 443

[۲] . parents emotional expressivity .

[۳] . لپ، ایگنیاس، روان شناسی عشق ورزیدن، ترجمه کاظم سامی و محمود ریاضی، ص ۱۷۴ - ۱۶۹.

[۴] Argyle M. The Psychology of Happiness Routledge Taylor and Francis Group 1002 P: 82.

[۵] . مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۵؛ ج ۳۶، ص ۲۵۵.

[۶] . طبرسی، مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۷۱.

[۷] . مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۲، ص ۲۸۵.

[۸] . الحر العاملی، وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۳.

[۹] . محمدحسین فرجاد، آسیب شناسی اجتماعی ستیزه‌های خانواده و طلاق، ص ۱۴۳.

[۱۱] . باقر ساروخانی، طلاق، پژوهشی در شناخت واقعیت و عوامل آن، ص ۶۷- ۷۱.

[۱۲] . «الولد کبد المؤمن»؛ (مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۲).

[۱۳] . «الولد الصالح ریحانه من ریحان الجنة»؛ (همان، ص ۱۱۳).

[۱۴] . «قبّلوا اولادکم فانّ لکم بكلّ قبله درجه فی الجنة»؛ (طبرسی، مکارم الاخلاق، ص ۲۲۰).

[۱۵] . self concept.

[۱۶] . law self esteem 260 .

[۱۷] . قال رسول الله: «ان لكل شجرة ثمرة وثمره القلب الولد»؛ (کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۵۷).

[۱۸] . «فتعلم أنّه منك و مضاف الیک»؛ (صحیفه سجادیه، دعای ۲۵).

[۱۹] . «الولد الصالح ریحان من ریحان الجنة»؛ (مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۳۶۸).

[۲۰] . socialization .

[۲۱] . Hafman L. The value of children to parent s. New York: Basic Books 3791 P: 91- 67.

[۲۲] . Haan.

[۲۳] . Millsap.

[۲۴] . Hartka.

[۲۵] . McCrae R and Costa P. Personanity in Adulthood. Guilford New York 30002 P: 01.

[۲۶] . «وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا»؛ «خداوند لازم کرده تافقط او را اطاعت کنيد و به

والدين نيکي نمايد»، (اسراء (۱۷)، آیه ۲۳)؛

قال رسول الله: «رضى الله في رضى الوالدين و سخطه في سخطهما»؛

«رضایت خداوند در رضایت والدین است و غضب خداوند در غضب آنها»، (مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۷).

[۲۷]. براگا، جوزف، براگا، لوری، با کودکان خود رشد کنید، ص ۱۶-۲۵.

[۲۸]. قال ابن ابی لیلی للصادق:

«أى شيء أحلى مما خلق الله عزّ وجلّ فقال الولد الشباب فقال أى شيء أمرّ مما خلق الله عزّ وجلّ قال فَقُدُّهُ».

(ابن بابویه، من لا يحضره الفقيه، ج ۱، ص ۱۸۸).

[۲۹]. در آیات و روایات، ازدواج و فرزندآوری عامل و زمینه بی‌نیازی و برکت در خانواده معرفی شده است:

قال رسول الله:

«اتخذوا الالهل فانه ارزق لكم»؛

«خانواده‌دار شوید که باعث رزق و روزی شما می‌شود»، (وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۴۳)؛

«الرزق مع النساء والعیال»؛

«رزق و روزی به خاطر خانواده و فرزندان است»، (همان، ص ۴۴). در این روایت واژگان «اهل» و «عیال»

شامل فرزندان نیز می‌شود.

[۳۰]. قال رسول الله: «بيت لا صبيان لا بركة فيه»؛ «خانه‌ای که بچه ندارد، برکت ندارد»؛ (کنز العمال، ج

۱۶، ص ۲۷۴).

[۳۱]. احمد دانشگر، فرهنگ فارسی نوین، ص ۱۲۶؛ معین، فرهنگ فارسی، ذیل واژه برکت

